

Bilag C

Vurdering efter habitatbekendtgørelsen i forbindelse med ansøgning om råstofindvinding på matr.nr. 4am og 6y Kragelund By, Ø. Snede i Hedensted Kommune

Dato 10-07-2026

Sagsbehandler Christina Ryge Petersen

raastoffer@ru.rm.dk

Tel. +45 78411915

Sagsnr. 1-50-71-13-23

A. Lovgrundlag

A.1 Natura 2000

Før Region Midtjylland giver tilladelse til råstofindvinding efter råstoflovens¹ § 7, skal regionen i henhold til § 6, stk. 1 i habitatbekendtgørelsen² vurdere om det ansøgte, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Denne vurdering kaldes derfor en Natura 2000-væsentlighedsvurdering.

Side 1

Vurderingen af om en plan eller et projekt påvirker et Natura 2000-område væsentligt er baseret på, om projektet kan påvirke de karakteristika og miljømæssige forhold, der kendetegner det konkrete Natura 2000-område, herunder særligt de konkret fastsatte bevaringsmålsætninger for de arter og naturtyper, der er på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Hvis det i væsentlighedsvurderingen ikke kan udelukkes, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1230 af 20/11/2024 om råstoffer med senere ændringer.

² Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

Væsentlighedsvurderingen og, hvis påkrævet, konsekvensvurderingen skal fremgå af myndighedens afgørelse, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 4.

Region Midtjyllands konkrete Natura 2000-væsentlighedsvurdering for det ansøgte råstofindvindingsprojekt fremgår af afsnit B.

A.2 Bilag IV

Tilladelse til råstofindvinding efter råstoflovens § 7, stk. 1 er omfattet af habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3, nr. 1 og derved forpligtelsen i habitatbekendtgørelsens § 10. Før Region Midtjylland giver tilladelse efter råstoflovens § 7, stk. 1, skal regionen således vurdere, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter i deres naturlige udbredelsesområder, jf. habitatbekendtgørelsen § 10.

Et yngle- eller rasteområde forstås som en samling af lokaliteter, hvor en bestand af en art yngler eller raster, og ikke som hver enkelt lokalitet eller forekomst, medmindre der ikke er økologisk sammenhæng med andre lokaliteter eller forekomster. Ofte vil de enkelte lokaliteter i et sådant "netværk" af lokaliteter, der udgør et yngle- eller rasteområde, indbyrdes supplere hinanden i at opretholde bestanden. Betydningen af de enkelte lokaliteter i netværket kan afhænge af bestandens tæthed og spredningsmuligheder.

Ved vurderingen af om et yngle- eller rasteområde beskadiges eller ødelægges, er det afgørende, om den økologiske funktionalitet kan opretholdes på mindst samme niveau som hidtil.

Samtidig er alle former for forsætlig indfangning eller drab af bilag IV-dyrearter og forsætlig ødelæggelse eller indsamling af æg fra bilag IV-dyrearter i naturen forbudt, ifølge artsfredningsbekendtgørelsens³ § 10, stk. 1.

Vurdering af, hvorvidt en bilag IV-art vil blive påvirket af et givent projekt, forudsætter blandt andet kendskab til arternes konkrete forekomst og udbredelse i det berørte område, spredningsmuligheder og økologiske sammenhænge.

Region Midtjyllands konkrete vurdering af bilag IV-arter for det ansøgte råstofindvindingsprojekt fremgår af afsnit C.

³ [Bekendtgørelse nr. 521 af 25/03/2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt](#)

B. Natura 2000-væsentlighedsvurdering

B.1 Oplysninger om nærmeste Natura 2000-område

Nærmeste Natura 2000-områder er N236 Bygholm Ådal⁴ og N77 Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm Kær⁵.

Natura 2000-område N236 Bygholm Ådal er bestående af habitatområde H236 Bygholm Ådal. Natura 2000-området er beliggende ca. 7 km nordøst for det ansøgte areal.

Natura 2000-området N77 Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm Kær, bestående af habitatområde H66 Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm Kær og fuglebeskyttelsesområde F44 Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm Kær. Natura 2000-området er beliggende ca. 7,3 km i nordvest for det ansøgte areal.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne fremgår af nedenstående tabeller⁶.

N236 Bygholm Ådal

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 236		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Bæklampret (1096)	Odder (1355)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Natura 2000-området er jf. Natura 2000-planen og seneste basisanalyse (2022-2027) specielt udpeget for at beskytte forekomsterne af kalkoverdrev, kildevæld, rigkær og vandløb samt de tilknyttede arter odder, bæklampret og vindelsnegle. Området er således primært karakteriseret ved skrænter med overdrev og kildevæld og ådalsbund med rigkær. Der er endvidere et par mindre rødelskove, som står på fugtig bund.

⁴ [Handleplan N236](#)

⁵ [Handleplan N77](#)

⁶ [Natura 2000-planlægning 2022-2027 \(sgav.dk\)](#)

N77 Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 66		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
Arter:	Bæklampret (1096)	Odder (1355)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 44		
Fugle:	Rørhøg (Y)	Isfugl (Y)
	Blåhals (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Natura 2000-området er, jf. Natura 2000-planen og seneste basisanalyse (2022-2027), specielt udpeget for at beskytte forekomsterne af våde naturtyper, hvor rigkær og mesotrof hængesæk er de mest udbredte. Området er primært karakteriseret af enge, græsmarker og pilekrat med spredte forekomster af rigkær og hængesække. Området er også udpeget for at beskytte sønaturtyper og vandløb med de tilknyttede arter, bæklampret og odder. Blandt fuglearter er området udpeget til at beskytte rørhøg, isfugl og blåhals⁷.

Området ligger mellem Tørring og Åle, hvor Gudenåen løber gennem et meget stort lavbundsområde bestående af vidtstrakte tilvoksningsmoser, rørskove og ferske enge. Der findes eng- og kærømråder med en artsrig flora, herunder stararter og orkideer karakteristiske for rigkær.

B.2 Vurdering i forhold til udpegningsgrundlaget

Habitatnaturtyper

Det ansøgte areal er i dag intensivt dyrket landbrugsjord. Ansøger ønsker at grave sand, grus og sten under grundvandsspejlet, og efterbehandle arealet til natur med sø. Der afledes ingen vand fra området. Nærmeste naturtype er vandløb (3260) og nærmeste målsatte vandløb er Krollerup Bæk, som ligger 225 m nord for ansøgningsarealet. Bækken ligger ca. 11,5 km opstrøms Natura 2000-området Bygholm Ådal og er miljømålsat god økologisk- og god kemisk tilstand. Da der ikke udledes vand fra ansøgningsarealet eller ændres på afstrømning af overfladevand til omkringliggende områder, vurderes projektet ikke at indebære en forringelse af de målsatte overfladevands-områders tilstand, og naturtyperne på

⁷ [Natura 2000-plan Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm rapport](#)

udpegningsgrundlaget vurderes ikke at blive væsentlig påvirket af den ansøgte råstofindvinding.

Regionen vurderer ligeledes, at de resterende naturtyper på udpegningsgrundlagene for N236 og N77 ikke vil blive påvirket af den ansøgte råstofindvinding, da projektets påvirkninger er lokale, og naturtyperne er registeret flere km fra projektet.

Natura 2000-området Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm ligger ca. 7,3 km nordvest for det ansøgte område.

Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm løber ud i Randers Fjord gennem Gudenådalene. Der er derfor ingen forbindelse mellem det ansøgte område og Natura 2000-området.

Der ligger yderligere to Natura 2000-områder N81 og N78 i en 10 km radius af ansøgte projekt. Regionen vurderer, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil påvirke Natura 2000-områdernes bevaringsmålsætninger eller udpegningsgrundlag væsentligt, da projektets påvirkninger er lokale.

Habitatarter

Natura 2000-område N236 er levested for bestande af bæklampret (1096), skæv vindelsnegl (1014), sumpvindelsnegl (1016) og odder (1355). Natura 2000-område N77 er levested for bestande af bæklampret (1096) og odder (1355).

Bæklampert (1096)

Nærmeste registrering er 5,5 km sydvest, men observationen er fra 10/09-2011 (Naturbasen). Den seneste registrering, inden for de sidste 10 år, er i Ikast-Brande Kommune 21 km nordvest for det ansøgte areal.

Bæklampret er en lille åleagtig fisk (12-16 cm), der lever hele sit liv i vandløb. Fisken er afhængig af en god biologisk vandløbskvalitet og er udbredt i det meste af landet. Bestanden af bæklampret har gunstig bevaringsstatus, og forbedringerne i vandløbene har medført øgning af antallet af egnede levesteder.

Regionen vurderer, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på bæklampret på udpegningsgrundlaget for N236 og N77, da projektet ikke medfører væsentlig påvirkning af vandløb, der støder til Natura 2000-området.

Skæv vindelsnegl (1014)

Skæv vindelsnegl er observeret ca. 5 km nordvest for ansøgte areal (10-10-2019 Arter.dk).

Skæv vindelsnegl forekommer både på fugtige og tørre lokaliteter. De fugtige levesteder er ofte fugtige enge og krat, væld og sumpe,

overdrev, lysåbne og blandede løvskove, eller frodige rigkærenge med højt voksende stararter. De tørre lokaliteter er ofte nær havet, på græsbevoksede åbne arealer, strandvolde, strandskrænter, men skæv vindelsnegl kan også forekomme i det åbne landbrugsland i markhegn.⁸

Da der ikke er fundet skæv vindelsnegl inden for området, samt at der i forbindelse med projektet ikke sker ændring eller påvirkning af skæv vindelsnegls levesteder (fugtige enge og krat, væld og sumpe, rigkær, overdrev, løvskove, kystnære arealer og markhegn) vurderer regionen, at projektet ikke medfører væsentlig påvirkning på arten.

Sumpvindelsnegl (1016)

Nærmeste observation af sumpvindelsnegl er ca. 8 km nord i N236 (Arter og Naturbasen 27-04-2023).

Side 6

Sumpvindelsnegl er en landsnegl, der lever på våde lokaliteter i ellesumpe, i kalkholdige og lysåbne moser, væld eller ved søbredder⁹.

Da der ikke er fundet sumpvindelsnegl inden for projektområdet, samt der i forbindelse med projektet ikke sker ændring eller påvirkning af levesteder for sumpvindelsnegl (våde lokaliteter som ellesumpe, moser, væld eller søbredde) vurderer regionen, at projektet ikke medfører væsentlig påvirkning på arten.

Odder (1355)

Odder kan findes i alle akvatiske miljøer, hvor der er føderessource, lav forstyrrelsesgrad og gode skjulemuligheder. Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand, salt- og ferskvand. Uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulmuligheder i form af vegetation, er oplagte levesteder.

Odder er en meget mobil art med et stort spredningspotentiale. Dog er odderen afhængig af sammenhæng mellem vandløb og våde naturtyper for at kunne sprede sig over større afstande i landskabet.

Der er ingen egnede spredningskorridorer mellem odderens egnede levesteder inden for Natura 2000-området mod nordøst og nordvest og det ansøgte areal. Som tidligere redegjort er der ingen risiko for påvirkning af våde naturtyper omkring det ansøgte areal grundet afstanden. Det ansøgte område bliver efterbehandlet til en lavvandet sø, som vil strække sig over det meste af ansøgningsområdet. Afhængigt af forstyrrelsesgraden i området efter gravning afsluttes vil området derfor på sigt kunne være et attraktivt sted for odderen.

⁸ [Skæv vindelsnegl](#)

⁹ [Sumpvindelsnegl](#)

Regionen vurderer, at projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning af arten.

Fuglebeskyttelsesområde F44

Generelt gælder for fuglebeskyttelsesområdet F44, at den samlede forekomst af våde naturtyper som rigkær, tidvis våd eng og hængesæk, samt søer og vandløb, skaber levesteder for fuglearter som rørhøg, isfugl og blåhals på udpegningsgrundlaget.

Regionen vurderer, at arterne ikke vil blive væsentligt påvirket af projektet grundet afstanden fra F44 samt, at arealanvendelsen af det ansøgte område er driftet landbrugsjord. Tværtimod vil en åben råstofgrav skabe gode fourageringsmuligheder for rovfuglene i området.

B.3 Samlet væsentlighedsvurdering

Region Midtjylland vurderer samlet efter habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil påvirke Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag væsentligt. Region Midtjylland finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af påvirkninger på Natura 2000-området, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2.

C. Bilag IV-artsvurdering

C.1 Relevante bilag IV-arter ved projektområdet

Baseret på "Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV"¹⁰, "Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus"¹¹ samt NOVANA's artsregistreringer¹² er det muligt, at følgende arter kan forekomme i projektområdet: odder, stor vandsalamander, strandstudse.

Region Midtjylland har foretaget opslag på Naturdata¹³, Arter¹⁴ og Naturbasen¹⁵. Regionen har kun medtaget kvalitetssikrede artsregistreringer og registreringer fra de seneste 10 år.

C.1.1 Odder

Odderen er registreret ca. 3 km syd for indvindingsområdet (18-03-2022 Naturdata.dk og Arter.dk).

Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand, salt- og ferskvand. Uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulmuligheder i form af vegetation, er oplagte levesteder.

Der er ingen af disse egnede levestedsstrukturer inden for ansøgningen. Indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet kan medføre en midlertidig sænkning af grundvandsstanden, som kan påvirke kvantiteten af omkringliggende søer og vandløb. Regionen vurderer på baggrund af Miljøstyrelsens miljøprojekt nr. 526 "*Følgervirkninger af råstofgravning under grundvandsspejlet*"¹⁶ samt af praksiserfaring, at indvinding under grundvandsspejlet typisk kun kan påvirke grundvandsmagasinet helt lokalt, dvs. inden for en afstand af maksimalt ca. 300 m. Sænkningen er mindre end magasinets naturlige variation (ikke større end 20 cm ved gravesøen).

¹⁰ [Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Aarhus Universitet, DCE \(2023\), Videnskabelig rapport nr. 520](#)

¹¹ [Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus. Aarhus Universitet, DCE \(2024\), Videnskabelig rapport nr. 603](#)

¹² [NOVANA Arter \(au.dk\)](#)

¹³ [Naturdata - Danmarks Miljøportal \(miljoeportal.dk\)](#), opslag fra 20-10-2025 til 07-11-2025

¹⁴ [Arter - Fundsøgning](#), opslag fra 20-10-2025 til 07-11-2025

¹⁵ [Naturbasen – Fundsøgning \(licens G03/2021\)](#), opslag fra 20-10-2025 til 07-11-2025

¹⁶ [Følgervirkninger af råstofgravning under grundvandsspejlet, Miljøstyrelsen, 2000](#)

Regionen vurderer derfor på grund af afstanden til nærmeste egnede levested (vandløb), at råstofgravning indenfor ansøgningsområdet ikke vil ødelægge eller beskadige artens yngle- eller rasteområder.

C.1.2 Stor vandsalamander

Stor vandsalamander er registreret ca. 2 km øst for indvindingsområdet (Arter.dk, Naturdata og Naturbasen).

Stor vandsalamander foretrækker solbeskinnede, rene vandhuller af meget varierende størrelse med god plantevækst. Artens rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o. lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald, eksempelvis i skovområder.

Regionen vurderer, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for stor vandsalamander. Der er ingen yngle- eller rasteområder for stor vandsalamander inden for graveområdet eller i nær tilknytning.

Nærmeste registrering er ca. 2 km væk fra ansøgningsområdet, og størstedelen af bestandene opsøger levesteder inden for få hundrede meter af deres yngleområder, men enkelte individer kan vandre op mod 1 km. Det er derfor usandsynligt at stor vandsalamander vil blive væsentlig påvirket af projektet.

Ansøger efterbehandler arealet til sø, og arealet vil derfor med tiden blive egnet habitat for stor vandsalamander.

Regionen vurderer, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for stor vandsalamander.

C.1.3 Strandtudse

Strandtudsens registrering er ca. 3 km sydøst (Naturdata og Arter.dk) og ca. 4,5 km sydøst (Naturbasen) for indvindingsarealet. Der er ingen konkrete observationer tættere på eller inden for indvindingsarealet.

Strandtudsens er en pionerart, der yngler i lavvandede, ofte temporære, vandsamlinger og raster på åbne arealer med enten ingen eller meget lav bevoksning. Egnede områder er typisk klitformationer med vindbrud i bevoksningen, enge og strandenge med meget lav vegetation og vegetationsfattige klippekyster. Råstofgrave som grusgrave er gode levesteder for strandtudsens, fordi der, så længe gravene er aktive, hele tiden opstår nye, bare vandhuller samtidigt med, at arten har gode muligheder for at søge føde på de sparsomt bevoksede arealer.

Regionen vurderer, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for strandtudsens. Der er ingen yngle- eller rasteområder for strandtudsens inden for graveområdet eller i nær tilknytning.

C.2 Samlet bilag IV-artsvurdering

På det foreliggende grundlag vurderer Region Midtjylland efter habitatbekendtgørelsens § 10, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter.

Region Midtjylland vurderer samtidig, at der ikke er risiko for forsætligt drab af bilag IV-arter eller forsætlig ødelæggelse eller indsamling af æg i naturen, jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 10, stk. 1.